

O POLÍCH A PTÁCÍCH

Pestrá mozaika polních ploch rozdělená zelení odjakživa poskytovala ptákům úkryt a potravu. Sjednocování menších polí do velkých areálů, rozorávání mezí a vysoká míra mechanizace měla ohromný vliv na úbytky dříve hojných druhů; některé z nich jsou dnes velmi řídké a vedené v seznamech ohrožených. Používání těžké techniky postihlo například skřivana polního nebo čejku chocholatou, druhy, které byly podle starých záznamů běžné i v blízkém okolí.

ČEJKA CHOCHOLATÁ

Černobílý pták velikosti holuba s nezaměnitelnou chocholkou. Upřednostňuje zamokřené části polí, kam chodí lovit potravu – drobné bezobratlé. Hnízdí přímo v polích, v místech s nízkým porostem. Hnízdo čejky lze bezpečně poznat podle vajec: bývají nejčastěji čtyři, orientovaná špičkami ke středu. Nejefektivnější ochranou čejek je přizpůsobení zemědělských postupů způsobu jejich hnízdění.

SKŘIVAN POLNÍ

Nenápadný pták velikosti vrabce, s krycím zbarvením typu „hrouda hlíny“ a prodlouženými pírky na temeni, které umí vztyčit jako chocholku. Bývá jedním z prvních navrátilců ze zimovišť, u nás se objevuje už v únoru. Lze jej poznat podle charakteristického hlasitého zpěvu v třepetavém letu, kterým si samci vymezují teritorium.

NA JAŘE MUSÍ SKŘIVÁNEK VRZNOU, I KDYBY MĚL ZMRZNOU

Opeřenci - a nejen oni - byli odjakživa předmětem lidského zájmu v souvislosti s předpovídáním počasí. Projevy jejich chování si bystří pozorovatelé dovedli spojit s konkrétními atmosférickými jevy během roku a na jejich základě včas říci, co se bude během krátké nebo delší doby v krajině dít. Dodnes se nám zachovaly četné pranostiky, lidová rčení předvídající počasí ze zvířecího chování: jedna z neznámějších se týká právě skřivana, jeho raného přiletu a hlasové ochrany obsazeného okrsku. O významu, který lidé přisuzovali sledování ptáků, svědčí zápisy v obecních kronikách, mimo jiné i ve zdejší pamětní knize.

